

ความรู้พื้นฐาน การอ่านและการเขียนทางกฎหมาย

INTRODUCTION TO LEGAL READING AND WRITING

จิรภัทร ชนะสิทธิ์

เหมาะสำหรับ
ผู้สนใจเรียนกฎหมาย
ผู้ศึกษากฎหมาย
ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย
และบุคคลทั่วไป

สารบัญ

ภาคที่หนึ่ง : ข้อความเบื้องต้น

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

และการเขียนทางกฎหมาย.....	15
1. ความรู้ทางนิติศาสตร์	16
1.1 การอ่านกับนิติศาสตร์	17
1.2 การเขียนกับนิติศาสตร์	18
2. ความรู้ทางภาษาศาสตร์	19
2.1 หลักไวยากรณ์	19
2.2 หลักการสื่อสาร	20
2.3 หลักวาทศิลป์	21
3. ความรู้ทางตรรกศาสตร์	22

ภาคที่สอง : การอ่านทางกฎหมาย

บทที่ 2 การอ่านบทบัญญัติแห่งกฎหมาย.....

1. โครงสร้างของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย	27
1.1 ระดับหลักการ	28
1.2 ระดับโครงเรื่อง	28
1.3 ระดับเนื้อหา	30
2. เนื้อหาของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย	34

2.1 บทกฎหมายสมบูรณ์	36
2.1.1 ลักษณะของบทกฎหมายสมบูรณ์	36
2.1.2 ตำแหน่งของบทกฎหมายสมบูรณ์	37
(1) บทกฎหมายสมบูรณ์อยู่บริบูรณ์ในแห่งเดียว	38
(2) บทกฎหมายสมบูรณ์อยู่แยกกันในหลายแห่ง	38
(3) บทกฎหมายสมบูรณ์หลายบทอยู่รวมกันในแห่งเดียว	39
(4) บทกฎหมายสมบูรณ์อยู่ในเนื้อหาส่วนเหตุของบทอื่น	40
2.1.3 องค์ประกอบของบทกฎหมายสมบูรณ์	41
(1) ส่วนเหตุ	42
(2) ส่วนผล	43
2.1.4 การแยกองค์ประกอบของบทกฎหมายสมบูรณ์	46
(1) รูปแบบของการแยกองค์ประกอบ	46
(2) วิธีการแยกองค์ประกอบ	50
2.1.5 บทกฎหมายสมบูรณ์ในกฎหมายแต่ละประเภท	60
(1) บทกฎหมายสมบูรณ์ในกฎหมายเอกชน	61
(2) บทกฎหมายสมบูรณ์ในกฎหมายอาญา	61
2.2 บทกฎหมายไม่สมบูรณ์	69
2.2.1 บทนิยาม	70
(1) ลักษณะของบทนิยาม	70
(2) ประเภทของบทนิยาม	73

2.2.2 บทหลักการ	76
2.2.3 บทสันนิษฐาน	79
2.2.4 บทอ้างอิง	81
(1) การอ้างอิงโดยตรง	82
(2) การอ้างอิงโดยอนุโลม	82
3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบัญญัติแห่งกฎหมาย	84
3.1 ความสัมพันธ์เกี่ยวกับลำดับชั้นของกฎหมาย	84
3.2 ความสัมพันธ์เกี่ยวกับความเฉพาะเจาะจงของกฎหมาย	86
3.2.1 ความเฉพาะเจาะจงทั่วไป	87
3.2.2 ความเฉพาะเจาะจงที่เป็นข้อยกเว้น	89
3.3 ความสัมพันธ์เกี่ยวกับเวลาใช้บังคับของกฎหมาย	93

ภาคที่สาม : การเขียนทางกฎหมาย

บทที่ 3 การเขียนตอบข้อสอบทางกฎหมาย.....	97
1. หลักการทั่วไป	97
1.1 การวิเคราะห์ข้อสอบ	98
1.2 การวางเค้าโครงคำตอบ	99
1.2.1 การกำหนดลำดับของเนื้อหา	99
(1) ความเป็นลำดับขั้นตอน	99
(2) ความเป็นเหตุเป็นผล	100
(3) ความเป็นเอกภาพ	100
1.2.2 การกำหนดสัดส่วนของเนื้อหา	100
1.3 การอ้างอิงหลักกฎหมาย	101

1.3.1 การระบุชื่อของกฎหมาย	101
1.3.2 การระบุหน่วยลำดับของกฎหมาย	101
1.3.3 การระบุเนื้อหาของกฎหมาย	102
2. ประเภทของข้อสอบทางกฎหมาย	103
2.1 ข้อสอบเชิงนามธรรม	104
2.1.1 ตัวชี้วัด	104
2.1.2 หลักการทั่วไป	104
(1) การอธิบายความหมาย	105
(2) การยกตัวอย่าง	106
2.1.3 ประเภทของข้อสอบ	107
(1) ข้อสอบให้อธิบายความ	107
(2) ข้อสอบให้ชี้ขาด	108
(3) ข้อสอบให้แสดงความเห็น	109
(4) ข้อสอบให้แบ่งหมวดหมู่	110
(5) ข้อสอบให้เปรียบเทียบ	112
2.2 ข้อสอบเชิงรูปธรรม	113
2.2.1 ตัวชี้วัด	113
2.2.2 หลักการทั่วไป	114
(1) หลักการใช้กฎหมาย	114
(2) หลักการให้เหตุผลแบบนิรนัย	118
2.2.3 ประเภทของข้อสอบ	127
(1) ข้อสอบปรับบทอุทธรณ์	128
(2) ข้อสอบกำหนดอุทธรณ์	160